

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 3860/1
10.11.2020. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 3. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 10.11.2020. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

„Специфичност радноправног положаја државних службеника у Републици Србији и земљама ЕУ“

и испуњености услова кандидата Јоване Петровић и предложеног ментора, за израду докторске објављивањем на интернет страници Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Образложење

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације „Специфичност радноправног положаја државних службеника у Републици Србији и земљама ЕУ“ и испуњености услова кандидата Јоване Петровић и предложеног ментора, за израду докторске дисертације образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-818/3 од 09.11.2020. године, доставила је Факултету Извештај, дана 10.11.2020. године.

Сагласно члану 9. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта (2017) и Одлуке о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу (2018), по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт Факултета,
- Архива.

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Предмет: Извештај комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

Одлуком Наставно – научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу бр. 269/11.1.1 од 28.09.2020. године и Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр IV-02-741/35 од 14.10.2020. године, формирана је Комисија за писање Извештаја за оцену научне заснованости теме докторске дисертације под насловом „Специфичности радноправног положаја државних службеника у Републици Србији и земљама ЕУ“ и испуњености услова кандидата Јоване Петровић, и предложеног ментора проф. др Бојана Урдаревића, ванредног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу радноправну научну област. Комисију чине: др Радоје Брковић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу у пензији за ужу радноправну научну област (председник Комисије), др Бојан Урдаревић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу радноправну научну област (члан Комисије) и др Дејан Мировић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици за ужу јавноправну научну област (члан Комисије).

На основу увида и анализе приложене документације, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографија и преглед научно-истраживачког рада кандидаткиње

Јована Петровић, рођена је 27. фебруара 1993. године у Приштини, где је живела до 1999. године. Од тада живи у насељу Сочаница, општина Лепосавић. Основно образовање стекла је у Основној школи „Вук Каракић“ у Сочаницама. Била је одликована дипломом ћака генерације. Средњу школу – гимназију, завршила је у Лепосавићу као носилац Вукове дипломе. Током школовања учествовала је и била награђивана на разним нивоима такмичења из математике, српског језика историје.

Основне академске студије уписала је школске 2012/2013. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици као редован студент и завршила 20. септембра 2016. године, са просечном оценом 9,63. Мастер академске студије уписала је на истом факултету новембра 2016. године, и исте завршила 22. децембра 2017. године са просечном оценом 9,86. Докторске академске студије, ужа радноправна научна област, на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу уписала је школске 2017/2018. године и све испите положила са просечном оценом 10,00.

Како успешан докторант награђена је престижном стипендијом Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Приправнички стаж обавила је у Вишем суду у Косовској Митровици.

Од јуна 2019. године запослена је као асистент на Правном факултету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Изводи вежбе на предметима: Уставно право, Међународно јавно право, Дипломатско конзуларно право, Међународно хуманитарно право и Правна и пословна комуникација на студијском програму основних академских студија права. На студијском програму мастер академских студија права ангажована је да изводи вежбе на предметима Уставно судство, Радно процесно право, Радно право ЕУ и Службеничко право.

Ангажована је на пројекту Правног факултета Универзитета у Крагујевцу „XXI век – век услуга и услужног права“.

Говори енглески језик.

Кандидаткиња је објавила следеће радове:

1. Јована Петровић, Поступак заштите од злостављања на раду, Удружење правника Србије, *Правни живот*, бр. 11/2018, стр. 391 – 401; **M51**
2. Јована Петровић, Уговор о делу као облик рада ван радног односа, *XXI век - век услуга и Услужног права*, књ. 9, 2018, Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, стр. 35 – 45; **M31**
3. Јована Петровић, Услуге агенција за привремено запошљавање, *Слобода пружања услуга и правна сигурност*, 2019, Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, стр. 527 – 536; **M31**
4. Јована Петровић, Особености радноправног положаја локалних службеника, изворни научни чланак, *Удружење за радно и социјално право*, бр. 1/2019, стр. 317-336; **M52**
5. Јована Петровић, Управни спор због ћутања управе, Годишњи Зборник радова Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Кос. Митровици, Косовска Митровица, 2019; **M53**
6. Јована Петровић, Имплементација европских стандарда статуса државних службеника као интегративни процес, *Правни аспекти савремених друштвених кретања у Републици Србији*, научно истраживачки пројекат Правног факултета Универзитета у Приштини са седиштем у К. Митровици, 2020; **M44**

2. Научни приступ проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процена научног доприноса крајњег исхода

Кандидаткиња је као радни наслов теме докторске дисертације навела „Специфичности радноправног положаја државних службеника у Републици Србији и земљама ЕУ“. У пријави теме детаљно је образложила предмет и значај истраживања, циљ

рада, основне хипотезе, методе које ће се примењивати у истраживању и план дисертације са образложењем и списком литературе.

Насловљена тема докторске дисертације представља, по много основа, значајан изазов за научно истраживање у области правних наука. Наиме, реч је о теми која на научно утемељен начин сагледава основна обележја и специфичности радноправног положаја државних службеника, како с теоријског и практичног, тако и са нормативноправног и упоредног становишта. Уз помоћ одговарајућих научних метода, утврђује се тренутан радноправни положај државних службеника у Србији и земљама ЕУ које ће бити предмет компаративне анализе. Кандидаткиња ће, поштујући критеријуме науке и научне принципе, покушати да објасни особености радноправног положаја државних службеника и посебности њиховог правног уређења у односу на положај запослених у општем режиму радних односа. Како кандидаткиња истиче, иако радноправни однос у државним органима традиционално поседује обележја која га одвајају од општег режима, савремене тенденције у развоју службеничког права додатно обликују овај однос, усмеравајући га ка одређеним принципима за које се може сматрати да су општеприхваћени у европским државама. При сагледавању која су то обележја која државне службенике разликују од запослених у општем режиму и дају овој категорији потпуно особен радноправни статус кандидаткиња наводи основне сегменте радноправног положаја државних службеника и посебно анализира сваки од њих (добровољно ступање у радни однос, субординација и хијерархија у односима, вршење послова који су државног карактера, професионалност и политичка неутралност, поштовање кодекса службеничке етике, ефикасност и економичност у обављању дужности, плаћања накнаде за рад из јавних средстава, немогућност утицања на садржину службеничког односа, јавни интерес над приватним интересом, трајност у смислу временске неодређености и укључење у одређене функције, могућност ауторитативног иступања, принцип нетржишне утакмице, конституисање дисциплинске одговорности и др.). Кандидаткиња ће употребити поменута истраживања и заузимањем личних ставова о тренутном радноправном статусу државних службеника у Републици Србији и потреби стварне примене савремених принципа рада државних службеника који имају велики значај за развој управе, налик управама модерних европских земаља. Кандидаткиња у пријави истиче да службенички систем, као посебан сегмент система државне управе, захтева стално преиспитивање и унапређење у складу са савременим тенденцијама. Службенички систем мора обезбедити, с једне стране, законито и ваљано функционисање државне управе, а с друге стране, могућности развоја каријере, социјалну промоцију, етичке стандарде, као и подстицајне механизме рада државних службеника. Следећи тенденције модерних демократских држава, Република Србија као земља у транзицији и опредељена за стицање статуса пуноправног члана Европске уније мора да успостави, како квалитативно, тако и квантитативно, одређене механизме, процедуре и институције које ће задовољити критеријуме европског управног простора. Обзиром да се као један од фундаменталних циљева развоја у Србији намеће изградња професионалне и деполитизоване управе, у последњој деценији предузете су различите мере и активности како би се управа устројила по европским стандардима и одговорила свакодневним потребама грађана. Државна управа не сме бити сметња европским интеграцијама већ, напротив, мора активно учествовати у стварању таквог амбијента који доводи до обезбеђења правне сигурности, како грађана, тако и службеника, чиме се учвршћује поверење у институције система. Циљ је створити модерну управу која се заснива и ослања, поред осталог, на висококвалификовану службу чији су стожер управо службеници, а основни предуслов да они добро функционишу су

професионализација, деполитизација и департизација државне управе. Стварање професионалног службеничког система неопходно је ради стварања услова за стручно и квалитетно обављање управних послова којима се остварују функције државе и спроводи политика. Добар државни службеник се одликује добром обученошћу за посао који обавља, што подразумева разумевање суштине рада у управи, понашање које мора бити усклађено са условима функционисања државне управе, али мора бити аполитичан при обављању свог посла, лојалан прописима и држави, личност која препознаје општи интерес и опште добро. У складу с тиме, обиље литературе из подручја јавне управе истиче да специфичан статус државних службеника, професионализам, континуитет службе и трајност радног односа представљају основну брану против политизације и корупције. Они представљају главне услове за остварење етичне, компетентне и неполитизиране државне службе, која је лојална јавном интересу и заштићена од политичког и страначког притиска. Основну одговорност за успех и стварање модерне државне управе, имају управо они који у њој раде, а посебно државни службеници, као најдоминантнија категорија запослених у државној управи.

Оквирна структура предложене дисертације:

Резиме

Abstract

Увод

ІДЕО:

1. МЕТОДОЛОШКО-ХИПОТЕТИЧКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА

- 1.1. Предмет истраживања
- 1.2. Циљеви истраживања
- 1.3. Хипотетички оквир истраживања
 - 1.3.1. Генерална (општа) хипотеза истраживања
 - 1.3.2. Посебне хипотезе истраживања
- 1.4. Методи и технике истраживања
- 1.5. Научна и друштвена оправданост истраживања (научни допринос тезе)

2. ОСНОВНА ПИТАЊА ПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

1. Персоналији елемент државне управе
2. Појам државног службеника
 - 2.1. Историјски развој појма државног службеника
 - 2.2. Теоријски појам државног службеника (домаћа теорија и упоредни појам)
 - 2.3. Позитивноправни појам државних службеника (домаћа теорија и упоредно)
3. Појам и теоријска схватања службеничког радног односа
 - 3.1. Правна природа и акти којима се успоставља службенички радни однос
 - 3.2. Основна обележја службеничког односа
4. Специфична садржина службеничког односа
 - 4.1. Систем права и обавеза службеника

- 4.1.1. Права
- 4.1.2. Обавезе
 - 4.1.2.1. Пријављивање корупције и заштита узбуњивача
 - 4.1.2.2. Правила о сукобу интереса
- 4.2. Етика службеничке професије

II ДЕО:

СПЕЦИФИЧНОСТИ РАДНОПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

- 1. Основне карактеристике радноправног положаја државних службеника у систему државне управе у Републици Србији
 - 1.1. Специфичности радног односа у органима државне управе Србије
 - 1.2. Врсте радног односа државних службеника
 - 1.3. Специфичност статуса државних службеника у Републици Србији
 - 1.4. Посебност нормативног регулисања положаја државних службеника у Републици Србији
 - 1.4.1. Историјски развој правног регулисања службеничког односа у Републици Србији
 - 1.4.2. Закон о државним службеницима као *lex specialis*
- 2. Специфичности попуњавања радних места државних службеника у РС
 - 2.1. Врсте радних места државних службеника
 - 2.1.1. Положаји
 - 2.1.2. Извршилачка радна места
 - 2.2. Пријем у службу
 - 2.2.1. Општи услови за пријем у службенички радни однос
 - 2.2.2. Уређење кадровског система
 - 2.2.3. Кадровски план
 - 2.2.4. Служба за управљање кадровима (модерни системи управљања кадровима)
 - 2.2.5. Попуњавање извршилачких радних места
 - 2.2.6. Утицај мерит система на радноправни положај државних службеника
 - 2.2.7. Селекција и попуњавање положаја деполитизација државне управе
 - 2.2.8. Престанак рада на положају
- 3. Вредновање радне успешности и напредовање државних службеника
 - 3.1. Оцењивање
 - 3.2. Напредовање
- 4. Специфичности стручног усавршавања и оспособљавања државних службеника

- 4.1. Специфичности оспособљавања и усавршавања државних службеника
- 4.2. Државни стручни испит и приправништво
- 4.3. Зашто је потребна изградња система перманентног оспособљавања и усавршавања државних службеника и какав модел треба да изабере Република Србија?

5. Специфичности службеничког платног система

- 5.1. Службеничке плате

- 5.1.1. Основна плата
 - 5.1.2. Додаци на основну плату
 - 5.1.3. Накнада плате и друга примања

6. Специфичности одговорности државних службеника и заштита њихових права

- 6.1. Појам и врсте одговорности државних службеника

- 6.2. Специфичности дисциплинске одговорности државних службеника

- 6.2.1. Појам и врсте дисциплинских дела
 - 6.2.2. Опште претпоставке дисциплинске одговорности
 - 6.2.3. Разлози који искључују дисциплинску одговорност
 - 6.2.4. Повреде радне дужности
 - 6.2.5. Дисциплински органи и дисциплински поступак, право на жалбу
 - 6.2.6. Дисциплинске казне
 - 6.2.7. Удаљење са рада
 - 6.2.8. Рокови застарелости
 - 6.2.9. Упис и брисање казни из кадровске евиденције

- 6.3. Одговорност за штету

- 6.3.1. Одговорност за штету проузроковану државном
 - 6.3.2. Одговорност за штету проузроковану трећем лицу
 - 6.3.4. Одговорност Републике Србије за штету проузроковану државном службенику

- 6.4. Специфичности управноправне одговорности државних службеника

- 6.5. Специфичности прекрајне одговорности државних службеника

- 6.6. Специфичности кривичноправне одговорности државних службеника

- 6.7. Специфичности заштите права државних службеника

- 6.7.1. Интерна заштита

- 6.7.1.1. Жалбена комисија

- 6.7.1.2. Високи службенички савет

- 6.7.2. Екстерна заштита

- 6.7.2.1. Заштита права пред инспекцијом рада

- 6.7.2.2. Заштита права пред арбитражом за радне спорове

- 6.7.2.3. Заштита права пред надлежним судом

- 6.7.2.4. Заштита права од стране самосталних и независних органа

7. Специфичности престанака радног односа државних службеника

III ДЕО: СПЕЦИФИЧНОСТИ УПОРЕДНОПРАВНЕ АНАЛИЗЕ РАДНОПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

1. Специфичности радноправног положаја државних службеника и земљама у региону
 - 1.1. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Хрватској
 - 1.2. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Црној Гори
 - 1.3. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Словенији
2. Специфичности радноправног положаја у земљама ЕУ
 - 2.1. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Немачкој
 - 2.2. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Француској
 - 2.3. Специфичности радноправног положаја државних службеника у Холандији
3. Европске интеграције и утицај реформе државне управе за радноправни положај државних службеника
 - 3.1. Реформа службеничког система Републике Србије као предуслов европских интеграција
 - 3.2. Увођење савремених правила и принципа у области управљања људским ресурсима у јавном сектору
 - 3.3. Залагање за већу професионализацију и потпуну деполитизацију државних службеника
 - 3.4. Нови трендови у регулисању радноправног положаја државних службеника
 - 3.5. Глобализација и радноправни положај државних службеника

IV ДЕО: РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ЊИХОВА АНАЛИЗА

1. Инструмент истраживања
2. Приказ резултата истраживања
 - 2.1. Подаци о испитаницима
 - 2.2. Корелациони анализа на основу добијених података из упитника
3. Приказ резултата истраживања
 - 3.1. Подаци о испитаницима
 - 3.2. Корелациони анализа на основу добијених података из упитника

ЗАКЉУЧАК

ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ ЗАКОНСКИХ РЕШЕЊА

ЛИТЕРАТУРА

Кандидаткиња наводи и прелиминарни списак литературе и извора:

1. Аврамовић, Н., Марковић, М., Хармонизација права полиције Републике србије са европским стандардима у области заштите људских права, *Право-теорија и пракса*, 11-12/2010, 43-47.
2. Андрејевић С., *Извори, остваривање и заштита права државних службеника, намештеника и јавних функционера*, Зборник радова Социјална права и економска криза, 2009.
3. Андрејевић, С., Дисциплинска одговорност у органима државе, *Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*, бр. 1-6/2005, 253-271.
4. Антић, А., Утицај мерит система на радноправи положај државних службеника у светлу службеничке политике у Републици Србији, *Правна ријеч – часопис за правну теорију и праксу*, бр. 42/2015, 603-620.
5. Бабић, М., Злоупотреба службеног положаја или овлашћења – основно антикорупцијско кривично дјело, у: Кутлија, Д. (ур). *Модерна управа – часопис за управно-правну теорију и праксу*, стр. 93-108.
6. Балтић, А. *Општа теорија о појму јавног службеника с нарочитим обзиром на југословенско службеничко законодавство и кривични законик*, докторска расправа. Београд: Београдски Универзитет, Правни факултет, 1939.
7. Балтић А., О појму јавног службеника, Архив за правне и друштвене науке, 2/1956.
8. Benazić, A. Utjecaj organizacijskih promjena i organizacijskog smanjenja na profesionalizam službenika u državnoj upravi. *NKJU -CCPA*, 3/2014, 671-702.
9. Безбрadiца, Р. Дисциплинска одговорност државних службеника, *Радно законодавство у пракси*, 2007, 151-196.
10. Блажић, Ђ. Службенички систем у Црној Гори, *Правни живот*, бр. 10/2007, 763-798.
11. Божовић, С. *Специфичности радног односа државних службеника*. Београд: ИГП Принтмедиа, 2008.
12. Borković, I. *Službeničko pravo*. Zagreb: Informator, 1999.
13. Borković, I. О појму službenika, *Hrvatska javna uprava*, 2/1999, 189.-213.
14. Брковић, Р. *Стручно усавршавање државних службеника*, у: Ђорђевић, С. (ур). Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске Уније. Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу – Правни факултет, 2017, стр. 67-76.
15. Брковић, Р. Радни однос државних службеника Србије и компаративни радноправни стандарди, у: Бејатовић, С. (ур). *Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе*, 2006, 329-342.
16. Брковић Р, Основне карактеристике Закона о државним службеницима са компаративним освртом, *Радно и социјално прав*, 1/2006.
17. Брковић, Р., Радни однос државних службеника, Зборник радова, Правни факултет Крагујевац, 2006.
18. Брковић, Р., Радни однос државних службеника и компаративни радноправни стандарди, Правни систем Србије и стандарди Европске Уније и Савета Европе, Зборник радова са научног скупа, Правни факултет, Крагујевац, 2006.

19. Брковић, Р., Урдаревић Б., Нови службенички систем Србије, У Зборнику радова Радни однос државних службеника (Крагујевац, Правни факултет, 2006).
20. Брковић, Р., Костић, Д., Актуелне измене и допуне закона о државним службеницима, *Савремена управа*, 1/2019, 5-16.
21. Васиљевић, Д., Прилог питању етике кадрова у државној управи, *НБП, Журнал за криминалистику и право*. Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2016, 111-122.
22. Влатковић, М. Јавни службеник у вршењу јавне службе, Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права, бр. 1-6/2005, 203-224.
23. Влатковић, М., Службеничко право, Бања Лука, 2009.
24. Влатковић, М., Брковић, Р., Урдаревић, Б. *Службеничко право*. Београд: Досије студио, 2013.
25. Вукашиновић Радојичић, З., Правни положај полицијских службеника и професионализација полиције, *НБП – Часопис Полицијске академије*, бр. 3/2006, Vol. 11, 101-118.
26. Вукашиновић Радојичић, З. *Европски стандарди правног положаја државних службеника, докторска дисертација*. Београд: Правни факултет, 2010.
27. Вукашиновић Радојичић, З. *Европски службенички системи*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија, 2013.
28. Вукоњански, И. Положај државних чиновника у епохи социјалистичке Југославије 1945–1966, *Архив, часопис Архива Југославије*, 1–2/2012, 173-188.
29. Вукоњански, И. Компарација стручног усавршавања државних службеника у Србији и одабраним земљама. *Часопис за економију и тржишне комуникације*, 1/2019, 184-204.
30. Вучетић, Д., Вукашиновић Радојичић, З., Крстић Мистриловић, И., Развој службеничког законодавства и образовања у Србији – историјске и савремене тенденције. *Тeme*, 1/2019, 109-132.
31. Вучетић, Д., Јанићијевић, Д.. Децентрализација као полазиште даљег развоја Србије, Приручник, Ниш, 2006.
32. Damjanović, J., Miletić, E., Roll, H.A., Korade Purg, Š. *Sistem državnih službenika u Republici Srbiji - zbirka propisa sa komentarima*. Beograd: Dail, 2006.
33. Дапчевић-Марковић, Љ. Европски стандарди статуса државних службеника, *Правне теме*, 7/2015, 193-203.
34. Денковић, Д., *Добра управа*, Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 2010.
35. Димитријевић, П., Блажић, Ђ., Управно право Црне Горе, Подгорица, 2008.
36. Добријевић, М. Врсте и основна обележја трошкова који се накнађују државним службеницима и намештеницима, *Правна пракса*, 2/2015, 9-14.
37. Дујић, С. Правни положај јавних службеника у Републици Словенији, у: Кутлија, Д. (ур). *Модерна управа – часопис за управно-правну теорију и праксу*, 2/2009, 21-42.
38. Живковић, Б. Защита права службеника, *Савремена управа*, 1/2019, 129-142.
39. Ивошевић, З. Правни положај јавних функционера, *Правни записци*, 1/2012, 90-107.
40. Ивошевић, З., Ивошевић, М.. Дисциплинска и материјална одговорност у радном односу, Београд: Глосаријум, 2000.

41. Илић, А. Појам и врсте државних службеника, *Зборник радова Правног факултета у Нишу, тематски број посвећен Славољубу Поповићу*, LVII, 2011, 257-267.
42. Илић, А. Дисциплинска и материјална одговорност државних службеника у правном систему Републике Србије, *Тeme*, 1/2012, 377-391.
43. Илић, А. Појам и врсте службеничких система, *Страна правни живот*, 1/2012, 277-290.
44. Илић, А. Попуњавање слободних радних места у службеничком систему Републике Србије, у: Стојичић, С. (ур). *Зборник радова - Свремене тенденције у развоју правног система Републике Србије*, бр. 60, 2012, 171-179.
45. Илић, М. Државна управа у Србији по новим законским прописима, *Право – теорија и пракса*, бр. 1-2/2006, 23-31.
46. Илић, М. Нормативно-правни аспект уређивања државне управе и локалне самоуправе у Србији, *Зборник радова Правног факултета у Нишу* LVII, 2011, 29-42.
47. Илић, В. Плате државних службеника и намештеника у Републици Србији, мастер рад, Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 2015.
48. Илић Петковић, А. *Правни положај државних службеника у условима реформе државне управе у Републици Србији, са посебним освртом на органе у области заштите животне средине*, докторска дисертација, Београд: Мегатренд универзитет, 2014.
49. Јовановић, З. Попуњавање слободних радних места у службеничком систему Републике Србије, *Правна ријеч*, год. 6, бр. 18, 2009, 517-529.
50. Јовановић, Ј. *Систем оцењивања и напредовања државних службеника, с посебним освртом на Републику Србију*, мастер рад. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 2011.
51. Јовановић, П. *Радно право*. Нови Сад: Правни факултет у Новом Саду, 2018.
52. Јовановић, З., Јанковић, Д., Права и дужности државних службеника у Републици Србији, *Зборник радова*, Правни факултет, Ниш, 2010.
53. Јосифов, Г. Судска радно-правна заштита државних службеника и намештеника у управном спору, *Правни живот*, 11/2006, 631-638.
54. Juras, D. Pravni propisi o disciplinskoj odgovornosti policijskih službenika, *Hrvatska javna uprava*, 4/2006, 167-211.
55. Juras, D. Sudska zaštita prava državnih službenika u disciplinskom postupku, *HKJU - CCPA*, 2/2013, 541-568.
56. Juras, D. Disciplinske kazne za državne službenike, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 1/2013, 139-158.
57. Каламатиев, Т., Ристовски А., Субординација у радном праву и савремени изазови разграничења уговора о раду и уговора о делу, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, бр. 70/2015, 171-194.
58. Krbek, I. *Lica i državnoj službi*. Zagreb: Izdavački zavod Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti, 1948.
59. Ковачевић-Перић, С. Концепт дисциплинског поступка у међународном праву – захтев и потреба објективности и законитости, *Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*, бр. 1-6/2005, 241-252.

60. Ковачић-Костић, Ј. *Радноправни положај пореских службеника, докторска дисертација*, Крагујевац: Правни факултет, 2014.
61. Кораћ, С. Справођење реформе јавне управе у Србији: пример појединачне одговорности, *Српска политичка мисао*, 3/2014, 53-74.
62. Костић, Д. Новине у Посебном колективном уговору за државне органе *Савремена управа*, 1/2019, 3-10.
63. Костић, Л. Однос кривичне и дисциплинске одговорности јавних службеника, *Правосуђе*, бр. 7-8, 1939.
64. Кулић, Ж. *Службеничко право*, Београд: Мегатренд универзитет, 2009.
65. Кулић, Ж., Перић, С., Радно право, Завод за уџбенике - Београд, 2016.
66. Кутлија, Д. Правни положај државних службеника, у: Кутлија, Д. (ур). *Модерна управа – часопис за управно-правну теорију и праксу*, 2009, 65-74.
67. Лакочевић, Б. *Службенички односи*. Подгорица: Управа за кадрове, 2008.
68. Lis, T. J. Službenici u Bosni i Hercegovini 1878. – 1918. *Časopis za suvremenu povijest*, 2/2020, 629-655.
69. Lozina, D., Juras, D., Odgovornost za povredu službene odnosno radne dužnosti službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj samoupravi u Republici Hrvatskoj, *Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 52, br. 2/2015.
70. Лубарда, Б. „Правни положај државних службеника“, *Правни живот*, бр. 11/2006, 575-589.
71. Мандић, И. *Службеничко право*. Београд: Београдска пословна школа, Висока школа струковних студија, 2017.
72. Марковић, М. Примена закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе – приказ кроз питања и одговоре, Београд, 2017.
73. Marčetić, G. *Etički kodeksi i etika javnih službenika, HKJU – CCPA*, 2/2013, 499–539.
74. Marčetić, G. Komparativni službenički sustavi, *HKJU – CCPA*, 1/2015, 33–68.
75. Meyer-Sahling, J.-H.; Mikkelsen K.S.; Ahmetovic, D.; Ivanova, M.; Qeriqi, H.; Radevic, R.; Shundi, A.; Vlajkovic, V. *Improving the Implementation of Merit Recruitment Procedures in the Western Balkans: Analysis and Recommendations*. Danilovgrad: ReSPA Publications, 2015.
76. Миловановић, Д., Ничић, Ј., Давинић, М. *Стручно усавршавање државних службеника у Републици Србији*, Београд: Удружење за јавну управу, Јавно предузеће Службени гласник, 2012.
77. Мирјанић, Ж. Радни односи службеника у јединици локалне самоуправе, *Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*, 1-6/2005, 87-99.
78. Мирјанић, Ж., Радни односи службеника у јединицама локалне самоуправе, Правни факултет Крагујевац, 2009.
79. Милков, Д., Управно право I, Нови Сад: Правни факултет, 2011.
80. Миливојевић, И., Стручно усавршавање локалних службеника из перспективе сталне конференције градова и општина, Часопис за јавну политику, Полис, број 12, 2017.
81. Ненадић, Б., Безбрadiца, Р. Закон о раду и дисциплинска одговорност, *Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*, 1-6/2005, 100-114.

82. Neumann Robert G, European and Comparative Government, third edition, Mc Graw Hill, New York, Toronto, London 1960.
83. Обрадовић, Г. Основне одлике јавног положаја покрајинских и локалних службеника, у: *Људска права - између идеала и изазова садашњости*, Зборник радова, Косовска Митровица, Правни факултет, 2016, 733-748.
84. Обрадовић, Г., Ковачевић - Перић, С., Дисциплинска одговорност запослених, Универзитет у Нишу, Правни факултет, Центар за публикације, Ниш, 2016.
85. Обрадовић, Г., Перић, С., Новчана накнада нематеријалне штете због незаконитог отказа, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 67, година LIII, 2014.
86. Омејес, Ј. Status državnih službenika, Hrvatska javna uprava, 2/2006, 47-81.
87. Павловић, Љ. Одговорност државних службеника, *Правне теме*, 1/2013, 73-92.
88. Павловић, Љ., Одговорност државних службеника, *Правне теме*, Депарман за правне науке Универзитета у Новом Пазару, 2/2011.
89. Pancracio, J-P.. Charte sociale et droit international public, Bruxelles 2001.
90. Петровић, З. Примена закона о државним службеницима, *Радно законодавство у пракси*, 2007, 213-225.
91. Петровић, Ј., Особености јавног положаја локалних службеника, Изворни научни чланак, *Удружење за радно и социјално право*, бр. 1/2019, стр. 317-336.
92. Петровић, Ј., *Радноправни положај локалних службеника, мастер рад*, Правни факултет Приштина са привременим седиштем у Кос. Митровици, Кос. Митровица, 2017.
93. Перић, С., Дисциплинска одговорност запослених, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Годишњи зборник радова, 2013.
94. Перић, С., Легитимност новчане казне као дисциплинске санкције, *Право и привреда*, Београд, бр. 10-12/2014.
95. Першић, В., *Службеништво и право службеника*, Нови Сад: Правни факултет за привреду и правосуђе, 2009.
96. Поповић, С., Марковић, Б., Петровић, М., *Управно право*, Београд: Службени гласник, 2002.
97. Поповић, Д. *Вредновање способности и резултата рада државних службеника, мастер рад*, Правни факултет Универзитета у Београду, 2016.
98. Pusić E., Nauka o upravi, Školska knjiga, Zagreb, 2002.
99. Рабреновић, А. Систем плате и награђивања локалних службеника у Србији, *Правни живот*, 7-8/2008, 83-93.
100. Радуловић, З. Привремени и повремени послови – позитивноправни аспект са освртом на легислативу у Србији од 1996, *Радно и социјално право, часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*, 1-6/2005, 339-354.
101. Рађеновић, М., Место службеничког система у систему права Републике Србије, часопис за управоправну праксу, Бања Лука, 2008.
102. Reid, G., Orac, J., Human Resource Management Issues in ECA Countries, 2014.
103. Roll, H. A. *Priročnik o ocenjivanju državnih službenika* Beograd: Dial, 2006.
104. Rosenbloom, D; R. Kravchuk; D. G. Rosenbloom, Public Administration, McGraw Hill 2002.

105. Рончевић, Д., Антић, А. Радноправни положај локалних службеника у Србији и земљама региона, *Радно и социјално право*, бр. 2/2015, 79-98.
106. Savaterir, J., „Le pouvoir disciplinaire de l'employeur: chronique de jurisprudence“, *Droit social*, број 3-1988.
107. Симоновић, Д. Имовинска одговорност државе и државних службеника, *Савремена управа*, 1/2019, 22-47.
108. Симоновић, Д. Дисциплинске санкције у нашем радном и службеничком праву, *Савремена управа*, 1/2019, 11-21.
109. Симоновић, Д. Дисциплински органи и поступак у нашем службеничком законодавству, *Савремена управа*, 1/2019, 25-52.
110. Sinani-Lulaj, M. The implementation of the civil service law and a future merit system, *Thesis*. Rochester Institute of Technology, 2012.
111. Sinanović, F. Pojam i pravna priroda radnih odnosa u državnim organima, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Tuzli*, 2/2015, 110-145.
112. Стојановић, Б. Стручно усавршавање службеника у Србији, *Савремена управа*, 1/2019, 5-16.
113. Стручна група за етику, *Етичке смернице за јавне службенике*, Београд: Стручна група за етику, Центар за безбедносне студије, 2013.
114. Танкосић, Т. Систем оцењивања државних службеника у Србији и његов утицај на каријеру и професионализацију државне управе, *Администрација и јавне политичке*, 1-2/2016, 111-130.
115. Тодић, Д., Савремена политика и право животне средине, Београд: Мегатренд универзитет, 2008.
116. Урдаревић, Б., Радноправни положај јавних службеника у Републици Србији: перспективе и будући правци развоја, *Правни живот*, књ. 601, бр. 11/2017, Београд, 2017,
117. Urdarević, B., Antić A., Sistem plata zaposlenih u javnim službama u Srbiji, Zagreb, Institut za javnu samoupravu, 2019
118. Урошевић, З. *Професионализација, стручно усавршавање и процеси развоја локалне самоуправе*, докторска дисертација, Београд: Правни факултет, 2016.
119. Cardona, F., Liabilities and Discipline of Civil Servants, SIGMA, 2003.
120. Цвијовић, М. *Реформа јавне управе и локална самоуправа у Србији*, докторска дисертација, Београд: Факултет политичких наука, 2013.
121. Чолић, Б. Радно правни статус државних службеника – остваривање и заштита права, *Правни живот*, 12/2007, 815-831.
122. Craig, Paul, EU Administrative Law, Oxford University Press 2006. Шарчевић, М. *Правни режим престанка радног односа државних службеника у праву Републике Српске*, мастер рад. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 2018.
123. Walton J., Strategic Human Resource Development, Pearson Education Limited, Harlow, Essex 1999.
124. Шундерић Б., Држава као послодавац, У Зборнику радова *Радни однос државних службеника*, Крагујевац: Правни факултет, 2006.
125. Шундерић Б., Природа акта којим се успоставља службенички однос, Радно и социјално право, 1-6 (2005)

126. Шупут, Д., Седам година спровођења реформе државне управе у Републици Србији, Правни живот 10/2007.

Правни извори:

1. Устав Републике Србије, "Службени гласник РС", бр. 98/2006.
2. Закон о државним службеницима, "Службени гласник РС", бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017 и 95/2018).
3. Закон о државној управи „Службени гласник РС“, бр. 99/2014, 30/2018, 47/2018.
4. Закон о војсци Србије „Службени гласник РС“, бр. 116/2007, 88/2009, 101/2010 - др. закон, 10/2015, 88/2015 - одлука УС, 36/2018 и 94/2019)
5. Закон о државној управи „Службени гласник РС“, бр. 99/2014, 30/2018, 47/2018.
6. Закон о општем управном поступку, "Службени гласник РС", бр. 18/2016.
7. Закон о раду Републике Србије, "Службени гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 - одлука УС.
8. Закон о радним односима у државним органима, "Службени гласник РС", бр. 48/91, 66/91, 44/98 - др. закон*, 49/99 - др. закон**, 34/2001 - др. закон*** и 39/2002, 49/2005, 79/2005, 81/2005, 83/2005, 23/2013.
9. Закон о спречавању злостављања на раду, "Службени гласник РС", бр. 36/2010.
10. Закон о Агенцији за борбу против корупције, "Службени гласник РС", бр. 97/08, 53/10, 66/11-УС, 67/13-УС и 8/15-УС.
11. Кривични законик, "Службени гласник РС", 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 и 94/2016.
12. Закон о државним службеницима Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 118/2008, 117/2011, 37/2012 и 57/ 2016).
13. Zakon o državnim službenicima Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17, 70/19)
14. Закон о државним службеницима и намештеницима Црне Горе („Службени лист РЦГ“, бр. 2/2018 и 34/2019)
15. Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија,“ бр. 59/2000, 15/2013, 82/2013, 106/2013)
16. Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 98/2007, 84/2014 и 84/2015)
17. Уредба о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе („Службени гласник РС“ бр. 81/2007-3, 69/2008-3, 98/2012-4, 87/2013-3, 2/2019-3)
18. Уредба о оснивању службе за управљање кадровима („Службени гласник РС,“ бр. 106/2005, 109/2009)
19. Уредба о оцењивању државних службеника („Службени гласник РС,“ бр. 11/2006, 109/2009)
20. Уредба о припреми кадровског плана у државним органима („Службени гласник РС,“ бр. 8/2006)
21. Уредба о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника („Службени гласник РС,“ бр. 117/2005, 108/2008, 109/2009, 95/2010, 117/2012, 84/2014-4, 132/2014-30, 28/2015-14, 102/2015-3, 113/2015-26, 16/2018-13, 2/2019-3, 4/2019-8, 26/2019-10, 42/2019-5)

22. Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у државним органима („Службени гласник РС“, бр. 2/2019).
23. Посебан колективни уговор за државне органе, "Службени гласник РС", бр. 38/19.

Уз оквирну структуру дисертације кандидаткиња наводи и њено образложение.

У **уводном делу** дисертације биће изнета и образложена уводна разматрања о предмету истраживања, указаће се на значај предмета истраживања, основну проблематику и оправданост истраживања. Полази се од значаја који државни службеници имају за функционисање државне управе, да је реч о најдоминантној категорији запослених у државној управи који имају кључну улогу у обезбеђивању законитог, стручног и континуираног рада управе. Они представљају најбитнији фактор квалитетног рада управе односно претпоставку за функционисање и рад ових органа. Од компетентности, знања, вештина и способности државних службеника у највећој мери зависи квалитет рада органа државне управе - ефикасност, професионалност, етичност и, пре свега, законитост рада односно степен задовољења интереса грађана који се управи обраћају ради остваривања неког права. У овом делу рада, биће обрађени постављени задаци као и циљ истраживања и изнета проблематика истраживања, уз навођење полазног хипотетичког оквира и метода, које ће се користити како би се дошло до крајњег исхода истраживања.

У другом делу дисертације биће размотрена **основна питања радноправног положаја државних службеника**. Кандидаткиња ће у овом делу најпре дефинисати појам државног службеника са теоријског и позитивноправног аспекта, затим дефинисати службенички систем, као једног од основних елемената одређивања радноправног положаја државних службеника, навести основна обележја и специфичну садрину службеничког односа Специфичан појавни облик радних односа који се тиче посебне категорије радника, и то оних запослених у државним органима, посебно органима државне управе за које се не само у конвенционалном говору, него и у правној литератури и позитивном законодавству, како у свету, тако и код нас, користи термин службенички однос. На те односе примењује се специфичан правни режим који у много чему одступа од општег радноправног режима. Посебност правног уређивања радних односа службеника састоји се од привилеговања њиховог положаја у односу на положај запослених у приватном сектору (гарантована плата, посебни услови рада, посебан поступак правне заштите унутар органа, додатна права која на основу закона уређују посебним колективним уговором). С друге стране, државним службеницима се налажу ограничења која не постоје у приватном сектору а која произилазе из посебног карактера послова које обављају. Радни однос државних службеника је особен због друштвеног значаја, посебног карактера послова и дужности, као и наглашене одговорности у вршењу функција државног органа. За разлику од радног односа, који је превасходно уговорни однос, службенички однос јавноправни (управноправни) однос. Из наведеног произилазе сасвим јасне начелне особености и специфичности службеничког односа као правног института у вези с којим се сусрећу и међусобно прожимају управно и радно право и које су условљене природом, основом и начином обављања послова државне управе као специфичне јавне службе и других јавних служби. Службенички радни однос истиче се великим комплексношћу дужности и права. Права и обавезе службеника чине суштину радног односа којима је обезбеђен приоритет јавног интереса над интересом

поједињих група или интереса службеника. Кандидаткиња у пријави наводи да ће анализирати нека од права и обавеза службеника. У наставку рада биће дат и кратак приказ историјског развоја правног регулисања статуса државних службеника. Службеник вуче корене од некадашњег престижног утицајног чиновничког посла. Иако је држава доживљавала различите облике државног уређења у сваком од њих постојала је државна управа и службеници као иманентна категорија - од тоталитаризма до демократије, али са разликом у њиховом статусу и правном регулисању.

Други део дисертације посвећен је **специфичностима радноправног положаја држаних службеника у Републици Србији**. Изучавајући и пратећи Закон о државним службеницима у раду ће бити посвећена пажња врстама радних места, специфичностима пријема на та радна места односно који су то посебни услови потребни за заснивање радног односа државног службеника. Акценат ће бити стављен на специфичности начина избора државних службеника. Регулисање избора и укупног статуса државних службеника уско је повезано са развојем правне државе, па се у вези с тим истиче, да се ова правна регулатива ставља у корелацију са степеном развоја државе, с једне стране, и са значајем који држава придаје том статусу, с друге стране. Запажа се успостављање кадровског система у Републици, од формирања „кадровских“ органа и институција до потребе доношења кадровског плана и успостављање централне кадровске евиденције. Ово упућује на оцену да се озбиљно сагледава статус државних службеника, у нашем друшству. Увек се, међутим, поставља питање колико се добар кадровски систем доследно примењује у пракси. У раду ће кандидаткиња дати приказ те реалности. У овом делу кандидаткиња се бави и специфичностима у оцењивању, напредовању, стручном усавршавању државних службеника, анализом система плате државних службеника односно институтивима регулисаним Законом о државним службеницима, а који представљају битне елеменате службеничког статуса.

У трећем делу дисертације биће дата **компаративна анализа радноправног положаја државних службеника земаља у региону** и неколико земаља ЕУ, због чињенице да се у овим земљама положају запослених у државној управи даје посебан значај, а чија искуства и резултати у регулисању положаја запослених имају нарочит домашај за нашу земљу са аспекта приступних преговора наше земље и тенденцијама ка чланству у Европску Унију. Анализу вршимо у циљу прецизног дефинисања њиховог положаја и разлика које постоје у односу на положај државних службеника у Републици Србији. Упоређивање положаја државних службеника у различитим службеничким системима није једноставно, имајући у виду разлике у политичком, административном и друштвено – економском уређењу. Ипак, процеси међународних интеграција (нарочито развој политика ЕУ и Савета Европе) утичу на повезивање и прилагођавање националних правних и административних система и стварање заједничких правила. У оквиру овог дела рада биће разматран и значај реформе државне управе за радноправни положај државних службеника. У складу са динамичним развојем друштва, неопходно је и унапређење система државне управе а самим тим и уређење положаја и рада државних службеника на савременим основама и принципима, како би одговорили новим захтевима окружења и очекивањима грађана и других правних субјеката. Истаћи ће се утицај процеса европских интеграција на повезивање и прилагођавање националног, правног и административног система и усвајање и примену савремених принципа рада државних службеника. Један од важних задатака земаља кандидата за чланство у ЕУ јесте имплементација административних

принципа, процедура, вредности и стандарда ЕУ. Кључни елеменат који треба да буде имплементиран јесу управо стандарди статуса државних службеника, те ће ти стандарди у раду анализирани. Ово је врло битан сегмент због везе која постоји између државе и службеника, те овлашћења и обавеза која имају. Доследном имплементацијом стандарда статуса државних службеника стварамо ефикасан и професионалан службенички систем.

У последњем делу дисертације кандидаткиња ће емпиријским приступом проучити положај државних службеника у Републици Србији. Инструмент истраживања ће бити анкетни упитник, а техника истраживања је анкетирање. Узорак истраживања ће чинити државни службеници у нашој земљи ($N=300$) који су различитог пола, година старости, година радног стажа, нивоа образовања, материјалног и брачног статуса. Инструмент који ће кандидаткиња самостално креирати ће испитаницима бити прослеђен путем линка јер ће се за креирање и дистрибуцију анкете користити Google forms. Упитник ће се састојати из два дела. Први део упитника се односи на социодемографске карактеристике испитаника, а други део се односи на испитивање мишљења државних службеника. Задатак испитаника ће бити да одговоре на питања затвореног и отвореног типа, као и да изразе слагање са одређеном тврдњом на петостепеној скали Ликертовог типа (1-уопште се не слажем, 5-у потпуности се слажем). Зависна варијабла истраживања је мишљење државних службеника о њиховом радноправном положају.

Оваква структура предложеног истраживања је подређена следећим циљевима истраживања:

- да се, на научно утемељен начин, сагледају основна обележја и одређене специфичности радноправног положаја државних службеника у односу на запослене у општем режиму;
- да се изврши анализа и сагледавање специфичности послова државне управе из које призилази посебан радноправни положај државних службеника;
- сагледати колико је наше право хармонизовано са стандардима ЕУ у овој области односно проценити да ли је потребна промена нашег законодавства и побољшање радноправног положаја државних службеника.
- сагледати, у концепцијском и теоријском смислу, потребу трансформације државне управе као власти у државну управу као јавну службу, што је, иначе, савремена тенденција. Ово инклинира ка оријентацији за ефикаснијем остваривањем права грађана код органа управе, где је у центру пажње грађанин, а не држава, што треба да представља битну карактеристику демократизације једног друштва, па и нашег.
- сагледати могуће утицаје реформи државне управе на радноправни положај државних службеника у нашој земљи, нарочито у светлу стварања неопходних претпоставки за њено приступање Европској унији. У условима реформе државне управе посебно треба сагледати позицију државних службеника, као једног од значајних сегмената овог процеса.
- указати на конкретне проблеме који постоје у уређењу радноправног положаја државних службеника у нашој држави, што ће омогућити давање конкретних предлога за бољи и ефикаснији државни службенички систем.

- прокламовање европских административних принципа, процедура, вредности и стандарда статуса државних службеника.

Такође, циљ дисертације, односно истраживања је да се спроведе тестирање заснованости и одрживости хипотеза. С тим у вези, посебна пажња биће посвећена искustвима стеченим у европском упоредном праву. Осим тога, биће анализирана и искustва код нас у предметној области. Тим пре, што се радноправни положај државних службеника у нашој државној управи још увек темељи на правилима, принципима и методима који су временом постали превазиђени. Такво стање негативно се одражава на квалитет послова који се у управама обављају. Стога, истраживање је послужило остваривању и тог циља, потенцирајући значај правилног сагледавања и успешног задовољавања потребе за сталним прилагођавањем и унапређивањем радноправне регулативе, теорије и праксе, у интересу запослених и друштва у целини.

На основу научног одређења проблема и предмета рада, формулисан је **основни хипотетички став**: Иако радноправни однос у државним органима традиционално поседује обележја која га разликују од општег режима, претпоставља се да савремене тенденције у развоју службеничког права додатно обликују и истичу специфичан статус државних службеника, усмеравајући га ка одређеним принципима за које се може сматрати да су општеприхваћени у европским државама.

Кандидаткиња предлаже следеће научне методе које ће бити примењене у истраживањима:

Полазећи од постављених циљева и предмета истраживања потврда или одбаџивање овако широко постављених хипотеза подразумева мултиметодолошки приступ истраживању. У том смислу, предложени су савремени истраживачки приступи, примерени области истраживања. Потврда или одбаџивање постављених хипотеза подразумева анализу обимне литературе на енглеском и српском језику. Податке прикупљене из више различитих извора (доктрина, судска пракса) користиће се у циљу формулисања основе за проверу научних хипотеза. Поред научних метода, који су својствени друштвеним наукама (анализа и синтеза, индукција и дедукција, апстракција и конкретизација) кандидаткиња наводи да ће у раду бити коришћене научне методе својствене области правне науке (правно-догматски, упоредноправни, историјскоправни метод).

Правно-догматски метод ће послужити за сагледавање понашања које се домаћом, али и страном правном нормом, захтева од субјекта на које се такве норме примењују. У примени правно-догматског метода од користи ће бити како језичко тумачење (језичка анализа законских одредаба кроз лексичко, граматичко, синтаксичко и интерпункцијско тумачење), историјско тумачење (коришћење предлога закона и других правних аката, јавних дискусија, коментара предлога

- **позитивно-правни метод**, који ће бити коришћен као основни метод у тумачењу правних норми током целокупног рада, при сагледавању и анализи законских и других прописа којима се уређује радноправни положај државних службеника. Централни део дисертације је позитивноправни приступ овој проблематици, због њене актуелности и променљивости зависно од политичких промена које у великој мери детерминишу правно регулисање положаја државних службеника. У оквиру

нормативног метода користиће се и логички инструменти тумачења нормативних решења и то:

- **аналитично-дескриптивни метод**, као општеприсутан метод у истраживањима, у раду ће бити коришћен за објашњење предмета истраживања.
- **историјски метод**, који има за циљ да укаже, у временској динамици, на настанак и развој института државних службеника и службеничких односа. Употребом овог метода у раду ће бити извршена анализа ранијег законодавног уређења радноправног положаја државних службеника, са циљем да се уоче предности и мање правних норми које више нису позитивне, као и њихова компарација са позитивноправним одредбама, како у домаћем праву Републике Србије, тако и упоредно.
- **упоредно-правни метод**, како ће се при изради докторске дисертације често користити инострани закони који уређују радноправни положај државних службеника у земљама ЕУ које ће бити предмет анализе правно-догматски метод у комбинацији са упоредноправним методом ће послужити за утврђивање правог и истинитог смисла таквих правних норми. Овај метод користиће и при сагледавању разлика и сличности радноправног положаја државних службеника које постоје у појединим законодавствима земаља ЕУ.
- **Метод анализе садржаја**, којим ће бити проучавани научни и стручни радови, публикације и истраживања, као и релевантна литература у вези теме рада. Фаза независног научног истраживања започиње анализом прикупљене документарне грађе и представља основ за синтезу резултата добијених апстраховањем, генерализацијом и конкретизацијом закључака и ставова. **Синтеза** на овај начин добијених резултата омогућује правилно и свестрано поимање основних појмова и категорија везаних за статус државних службеника.
- На закључке о начинима имплементације правних норми, примењена је **експликативно-каузална и стваралачка синтеза, компаративна и емпиријско-експликативна анализа**, као и **предиктивна индукција**, у циљу аргументоване потврде привремених поставки (хипотеза, теза). Потврђивањем основних претпоставки овог истраживачког рада долazi се до крајњег циља истраживања и до закључка о радноправном статусу државних службеника, као и закључка о перспективама даљег развоја и унапређења њиховог положаја, као и државне управе у Републици Србији уопште.

3. Мера у којој обrazloženje предмета, метода и циља уверљivo упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

Предложена тема је актуелна и изазива последњих година заинтересованост друштва, правних теоретичара, па и државе. Ово питање је посебно актуелно у процесу реформе управе, јер су државни службеници унутрашњи носиоци те реформе, али сама реформа дотиче и њихову позицију. Дакле, оправданост теме, како теоријска тако и практична, налази се првенствено у актуелности проблематике. Бавећи се свакодневним животом грађана они представљају лице државе. Дисертацијом ће бити свеобухватно

сагледане специфичности радноправног положаја државних службеника у нашој земљи и земљама ЕУ на научно утемељен начин, да би се он ближе спознао и да би се створиле неопходне претпоставке за његово потпуније сагледавање и даље унапређивање. Анализом положаја државних службеника са радноправног аспекта може се доћи до сазнања да је проблематика кадрова у државној управи (нарочито државних службеника) увек инспиративна за проучавање. Скоро увек, у свако време и у многим државама, па и у Републици Србији, води се расправа о месту и улоги државне управе, њеном друштвеном значају, али и значају државних кадрова и њиховог положаја као персоналног елемента управе. Ова питања посебно долазе до изражaja када се покрену расправе о друштвеним реформама или развоју државне управе, када се целовито анализира функционисање државне управе у једној земљи, што је случај и са Републиком Србијом, процењују тенденције, дефинишу нови циљеви и антиципирају резултати. Стога, државна управа има посебан значај и различити аспекти њеног функционисања се континуирано анализирају, па је то случај и са правним положајем управних кадрова, а посебно државних службеника, у циљу унапређивања тога положаја, на основама релевантних прописа. Дакле, значај државних службеника за друштво и државу у целини несумњиво расте. Наиме, управа је веома важан део друштва, уставног и политичког система једне земље, а успостављање савременог принципа рада управних кадрова, посебно државних службеника је од посебног значаја за развој државне управе, док поједини сегменти њиховог правног положаја доприносе не само потпунијем уређивању положаја државних службеника, већ и концепта државне управе на савременим принципима. Стога, државни службеници у ширем смислу представљају државу. Државни службеници обављају послове у органима државне управе као своје основно, стално и трајно занимање за које су плаћени. Сталност њиховог позива не тангира промене власти. То је професионалан и деполитизован број кадрова. Зато разлог одабира ове теме лежи у великом значају који државни службеници имају у данашње време у савременој државној управи. „Добра“ јавна управа заснива се и ослања, на професионализам и висококвалификовану службу, чији су стожер управе државни службеници. Они имају кључну улогу у обезбеђивању законитог, стручног и континуираног рада управе. Основну одговорност за успех реформе државне управе, управе имају они који у њој раде, а посебно државни службеници, као креативни кадрови. Државни службеници чине људски супстрат органа државне управе и представљају кључни фактор квалитетног рада управе односно претпоставку за функционисање и рад ових органа. Њихово знање, способност, ефикасност, законитост, етичност у раду, у великој мери, одређују степен задовољења интереса грађана који се управи обраћају ради остваривања неког права. Стога, се од управних кадрова (пре свега државних службеника као најдоминантније категорије запослених у државној управи) захтева законито, стручно, професионално, иницијативно, креативно и одговорно вршење послова и задатака. Јер, управни систем не може бити боли од људи који га воде и који чине његов персонални састав. Квалитет рада управе зависи од укупног знања људи који је сачињавају. Трајни резултати у изградњи једног управног система могу се постићи само повећањем нивоа квалитета управних кадрова. Од компетентности, знања, вештина и способности запослених у највећој мери зависи квалитет рада органа државне управе - ефикасност, професионалност и, пре свега, законитост рада. Због тога све савремене државе све већу пажњу посвећују правилној селекцији кадрова, њиховом перманентном образовању уз рад, учењу, стицању практичних вештина, обезбеђењу погодности, права која ће им омогућити успешнији и ефикаснији рад, напредак. Одабирање људи, њихово распоређивање на одговарајућа радна места и одређивање

њихових дужности и овлашћења у процесу рада представља вођење кадровске политике у оквиру организације, чија је суштина сумирана у смислу "прави човек на правом месту".

Домаћа правна наука је предметном проблему посвећена на начин, који даје за право да се истакне недовољна истраженост наведене проблематике. Наиме, иако област службеничког права доживљава убрзани развој последњих година, још увек је мало радова у домаћој литератури који се тичу радноправног положаја државних службеника и њихове компарације са запосленима у општем режиму, што је представљало мотив аутору за обраду ове теме.

Јасан приказ значаја предмета истраживања од стране кандидаткиње, поткрепљен ваљаним аргументима и ставовима, доказује значај обраде наведене проблематике за даљи развој науке. На основу образложења предмета, методе и циља предложене теме докторске дисертације, уверљиво упућује Комисију да је предложена тема од значаја за развој науке. Како у смислу недовољне истражености назначеног централног проблема докторске дисертације, тако да ће резултати истраживања представљати подстицајну основу за даље истраживачке напоре у правној науци.

4. Образложение теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригинални начин анализирања проблема

Кандидаткиња на врло одговоран начин приступа проучавању овог проблема. Из образложења предмета и циља истраживања је очито да постоје разлоги који говоре у прилог значаја теме за научно истраживање и за развој науке. У питању је тема која се заиста може подвести под типичне мултидисциплинарне теме (из образложења теме произлазе сасвим јасне начелне особености и специфичности службеничког односа као правног института у вези с којим се сусрећу и међусобно прожимају управно и радно право) те је самим тим, обавеза и умногоме тежа, јер кандидаткиња мора имати у виду све те различитости, мора да их разуме, те да их онда повеже у једну складну, непротивречну целину. Ако се томе дода и чињеница да се домаћа правна наука се овим питањима није превише бавила, онда предложена структура докторске дисертације и образложение истраживања, несумњиво наводе на закључак да се ради о оригиналној идеји и оригиналном начину анализирања проблема.

Комисија је стекла прелиминарни утисак, базиран на самој поставци и образложение предмета и циља рада, да је кандидаткиња на трагу једног идејно-концептуално оригиналног научноистраживачког пројекта, који, верујемо, и искрено се надамо, доноси релевантној проблематици рада, неопходан елемент оригиналности и у погледу научног анализирања постављеног питања.

5. Усклађеност дефиниција предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

Кандидаткиња врло јасно наводи предмет истраживања, концизно образлаже циљеве истраживања и врло јасно конципира научне хипотезе. У пријави су детаљно оброзложена обележја која указују на специфичан статус државних службеника и указано је на бројне теоријске и практичне проблеме који се тичу радноправног положаја државних службеника у правном поретку Републике Србије. Поред тога, кандидаткиња је у пријави прецизно навела методе истраживања, хипотезе, значај истраживања, план дисертације са оброзложењем и списком литературе. Предложена је врло обимна, релевантна и актуелна домаћа и страна литература, употпуњена актуелним домаћим и страним прописима. Језик који кандидаткиња користи је веома јасан и прецизан.

Резултати докторске дисертације огледаће се у стицању сазнања на нивоу научне дескрипције и класификације, с тежњом да се укаже на конкретне проблеме који постоје у уређењу радноправног положаја државних службеника у нашој држави, што ће омогућити давање конкретних предлога за бољи и ефикаснији државни службенички систем. Упоредно правним методом биће извршена анализа типичних решења различитих правних система у земљама региона и земљама ЕУ. Дакле, управно правним методом утврдићемо место нашег службеничког система, као и његове специфичности, предности и мане у односу на службеничке системе који ће бити предмет компарације. Овим радом прецизно ће се сагледати законско регулисање ове области, добре и лоше стране постојећих решења, те конкретне примене такве регулативе у практичном поступању државних службеника, како би се елиминисали узроци проблема који настају у пракси а тиме и створили предуслови за жељени степен ефикасности службеничког система односно за изградњу система налик систему модерних европских држава. Истачи ће се утицај процеса европских интеграција на повезивање и прилагођавање националног, правног и административног система и усвајање и примену савремених принципа рада државних службеника. Један од најважнијих задатака земља кандидата за чланство у ЕУ јесте доследна имплементација стандарда статуса државних службеника. Кандидаткиња истиче да, иако се уочава све већа компатибилност наших националних стандарда положаја са европским остаје још много тога да се уради у погледу усклађивања са правним тековинама ЕУ, успостављања и изградње одговарајућих институција. Даља преиспитивања и дограма постојећих правних и институционалних решења и усавршавања службеничког система у свим сегментима је неминовна. Република Србија да би приступила наднационалној заједници мора добро да се припреми, поштујући постављене критеријуме као путоказ за припреме, кроз процес стабилизације и придрживања. Искуства земља чланица су показала да је то непрекидан, динамички процес, који се наставља и након стицања чланства, а достигнути стандарди у најразвијенијим земљама се и даље унапређују, развијају и мењају.

Све наведено указује на конзистентан и логичан редослед истраживања које ће се спровести у докторској дисертацији. То је и доказ да је кандидаткиња ускладила предмет истраживања са начином појмовног одређивања основних правних института и правних

питања, са предложеним хипотезама, списком литературе, методом анализе уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације.

6. Предлог за одређивање ментора са референцама

За ментора је предложен проф. др Бојан Урдаревић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа радноправна научна област. Наставу изводи на предметима: Радно и социјално право (основне студије), Службеничко право (основне студије), Међународно радно право (основне студије), Заштита права из радног односа (мастер студије), Решавање колективних радних спорова (мастер студије), Дисциплинско право (мастер студије), Права из здравствене и социјалне заштите (мастер студије), Радно право – одабране теме (докторске студије) и Међународно радно право – одабране теме (докторске студије).

Комисија издваја следеће одабране референце предложеног ментора, из уже научне области предложене теме докторске дисертације, који су публиковани у последњих десет година и који доказују компетентност ментора сходно члану 9. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу:

- URDAREVIĆ, Bojan. The changing nature of the right to strike in the Republic of Serbia. У: ĐORĐEVIĆ, Slavko (ur.), VLADETIĆ, Srđan (ur.), LABUDOVIĆ STANKOVIĆ, Jasmina (ur.). *Law in the Process of Globalisation : collection of papers contributed on the occasion of 40th anniversary of the Faculty of Law of the University of Kragujevac*. Kragujevac: University, Faculty of Law, 2018, str. [565]-579. <http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/naslovi.htm>. [COBISS.SR-ID 513448368] **M14**
- URDAREVIĆ, Bojan. Пружање услуге мирења у решавању колективних радних спорова. У: MIĆOVIĆ, Miodrag (ur.). *Савремени правни промет и услуге : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 25. маја 2018. године]*. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2018, стр. 779-792. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIV%20Savremeni/3.%20Zbornik.pdf> . [COBISS.SR-ID 513413808] **M31**
- URDAREVIĆ, Bojan. Radnopravni položaj javnih službenika u Republici Srbiji : perspektive i budući pravci razvoja. *Правни живот*, ISSN 0350-0500, 2017, knj. 601, br. 11, str. 397-408. [COBISS.SR-ID 513366448] **M51**
- URDAREVIĆ, Bojan, RADULOVIĆ, Zoran. Глобализација и концепт социјалних права. *Срп. полит. мисао*, 2012, год. 19, бр. 1, стр. 169-186. [COBISS.SR-ID 512343460] **M24**
- URDAREVIĆ, Bojan. Пружање услуга од стране мултинационалних компанија и кодекси корпоративног управљања. У: MIĆOVIĆ, Miodrag (ur.). *Услуге и одговорност : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 19. маја 2017. године]*. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2017, стр. [85]-97. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIII%20Usluge/3.%20Knjiga.pdf> . [COBISS.SR-ID 513317552] **M31**
- URDAREVIĆ, Bojan. Pravo na kolektivno pregovaranje u novim privrednim uslovima. *Правни живот*, ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 339-354. [COBISS.SR-ID 513266096] **M51**
- RADULOVIĆ, Zoran, URDAREVIĆ, Bojan, JOVANOVIĆ, Zoran. The nature of the work engagement of athletes. *Facta Universitatis. Series: Physical Education and Sport*, 2012, god. 10,

br. 2, str. 151-167. <http://facta.junis.ni.ac.rs/pe/pe201202/pe201202-09.pdf>. [COBISS.SR-ID 512811696] **M24**

- УРДАРЕВИЋ, Бојан. Клаузула о чувању социјалног мира као саставни део колективног уговора о раду. Радно и социјално право : часопис за теорију и праксу радног и социјалног права, ISSN 1450-5800, 2017, год. 21, бр. 2, стр. 23-36. [COBISS.SR-ID 513403056] **M52**
- УРДАРЕВИЋ, Бојан. Заштита права радника миграната у међународном радном праву, Правни аспекти миграција у региону – балканска ruta: тематски зборник, Универзитет у Новом Саду The legal aspects of migrations in the region - the Balkan route : thematic collection of papers. - Стр. 91-105 **M14**

7. Закључак и предлог комисије

Након увида у приложену пријаву и на основу чињеница и ставова изнетих у претходним тачкама Извештаја, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова и кандидата и ментора за израду докторске дисертације доноси следеће:

ЗАКЉУЧКЕ

1. Кандидаткиња Јована Петровић испуњава све услове за пријаву теме докторске дисертације прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, с обзиром на то да је положио све испите и испунио све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и да је објавио потребан број радова из научне области из које пријављује тему докторске дисертације.
2. Тема докторске дисертације коју је кандидат предложио припада научној области изабраног студијског програма и научној области за коју је Правни факултет Универзитета у Крагујевцу матичан, те представља научно релевантну и оправдану област истраживања.
3. Предложена тема докторске дисертације је добро формулисана и образложена, од значаја је за развој науке и представља оригиналну идеју, па је из тих разлога подобна за обимнију научну обраду у форми докторске дисертације.
4. Предложени ментор, проф. др Бојан Урдаревић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, биран је за јавноправну и теоријскоправну научну област (сада радноправну научну област), којој припада предложена тема докторске дисертације, испуњава услове да буде ментор за вођење докторских дисертација у складу са стандардом 9 за акредитацију студијских програма докторских академских студија на високошколским установама, и не води више од пет доктората истовремено.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације упућује Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу

ПРЕДЛОГ

Да донесе одлуку којом се кандидаткињи Јовани Петровић одобрава израда докторске дисертације под називом „Специфичности радноправног положаја државних службеника у Републици Србији и земљама ЕУ”.

Комисија прихвата предлог кандидата и за ментора предлаже др Бојана Урдаревића, ванредног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на ужој радноправној научној области.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Др Бојан Урдаревић, ванредни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа радноправна научна област

Др Радоје Брковић, редовни професор у пензији
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа радноправна научна област

Др Дејан Мировић, ванредни професор
Правног факултета Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици,
ужа јавноправна научна област